

MOBILITEIT ALS UITDAGING EEN INTEGRALE BENADERING

redactie:

Harry Geerlings / Wim Hafkamp / Gerard Peters

Uitgeverij 010

JEROEN VAN WESTEN

INLEIDING

Verhuizen, vestigen op een nieuwe plaats. De studie of het werk is de constante factor, het gezin is misschien een klein gebied van 'onveranderlijk aanwezig'. Mijn opa leefde 94 jaar in hetzelfde dorp: ouderlijk huis, eigen huis, bejaardenhuis. Mijn moeder was de eerste Huijpen die uit het dorp vertrok waar de familie zeker sinds de vijftiende eeuw woonde.

Mobiliteit is een vrijheid in ontwikkeling van ideeën door uitwisseling met een bredere groep, maar ook een afgesloten worden van persoonlijke geschiedenis.

Mijn buurman laat zijn deuren overtimmeren door PORTAS, alles weer glad en als nieuw. Mijn rijke zwager laat zijn deuren vervangen, de nieuwe nog stijlvoller oud dan de voorafgaande. Ik schilder mijn deur over, zoals generaties voor mij al gedaan hebben, maar niet eerder dan dat hij bladert en even weer al zijn doorleefdheid heeft getoond. Het is niet mijn geschiedenis, of die van mijn familie – ik verhuisde al veertien keer – maar ik word opgenomen in een verhaal waar ik van dan af aan mee kan schrijven. Hoe netjes ik ook schilder, zichtbaar blijft dat er lagen onder liggen. Nederland is een gelaagd landschap, meervoudige afzettingen opnieuw beschreven, steeds iets behoudend van wat ooit was. Als kunstenaar wil ik de leesbaarheid van die vervaagde landschappen verhogen door ze opnieuw te beschrijven.

Onder druk van de gevoelde noodzaak tot ontwikkeling van ideeën en uitwisseling, is uit onze traditie als handelsnatie vooral het goederen-transport ontwikkeld. De dienstverlening (financieel en algemeen bemiddelend), en kennisidealen zijn daarbij achtergebleven. Een netwerk van asfalt is met voortvarendheid als een tapijt uitgerold over het landbouwgebied van onze delta. Vertraging van het goederen-transport door de goederen te bestuderen, er kennis over te verwerven en die kennis in geld uit te laten drukken zou een grote bijdrage aan bestrijden van problemen rond de mobiliteit kunnen opleveren + werkgelegenheid.

Het asfalttapijt heeft zich arrogant ontwikkeld; nooit is kritisch gekeken of deze vorm van 'zijn' van de wegen wel de beste is. De dorpen en steden, rivieren en beken zijn in harnassen gedwongen. De steden groeien klem in ontsluitingsringen zoals middeleeuwse handelssteden eerder deden. Het stelsel van waterwegen is lamgelegd in zijn ontwikkelingen toen de vrachtauto opkwam, maar de potentie ligt er.

VISIE

VERTRAGING ALS VOORWAARDE VAN DIVERSITEIT

Sedimentatie van ideeën, goederen, personen en diensten.

Traag zijn de rivieren, stromen vol suspensie, in het laagland aan zee. Dit natuurlijk dynamische landschap is aangegrepen/benut door de mens: varen, akkers, havens, terpen, steden, dijken... daar waar de suspensie neerdaalde in zandbanken en kleivelden: **VARIATIE is VITALITEIT.**

SUSPENSIE in vertraging, vormt **NEERSLAG.**

VERKEER is **TRANSPORT** van 'GENENMATERIAAL', aan ons de taak: **VERKEER** te maken tot **UITWISSELING** van **GENEN.**

Het verkeer van goederen en personen kan niet **TRAAG** genoeg zijn:

NEERSLAG biedt **VERWERKING / VERWERKING** vraagt **KENNIS** / (van mainport naar brainport) / verwerking **VRAAGT** kennis / **KENNIS** ontmoet **KENNIS** / osmose van vakgebieden.

INTERMEZZO

DRACONISCHE REGELGEVING wordt **STRATEGISCHE BEGELEIDING**

DE OVERHEID

Van **PLANNEN MAKEN** via **ZICH INFORMEREN** naar **LATEN 'NEER-SLAAN'**.

Jaren van langetermijnvisies/planningen, van getrapte verantwoordelijkheid, van decentralisatie, hebben geleid tot onvoorspelbare interferentie van ontwikkelingen, tot meervoudige zelfstandigheid. Hierna, of, vanaf hier is de top-downbenadering (een sterke overheid) onmogelijk (=ongewenst) geworden.

SUSPENSIE

De overheid luistert naar wensen/vragen/initiatieven, ontwikkelt daartoe antennes, verzamelt de informatie breed, breed, breed en zet daartoe experimenten op, zet communicaties op tussen de meervoudige zelfstandigen en experts en resultaten van experimenten (coalitievorming)

NEERSLAG

De overheid begeleidt het proces van overweging bij het maken van plannen door zich te informeren en door in de periode van beslissingen er voor te zorgen dat de ideeën van experts, betrokkenen en experimenten neerslaan in de 'oplossing'.

UITWERKING

NEDERLAND ALS NET OVER EEN DELTA LOF DER TRAAGHEID

WEGENNET

De snelweg is niet meer dan een uitvergroting van het wandelpad, verbeterd met ZOAB en filedetectiesystemen, maar is de morfologie van de snelweg wel het best mogelijke ontwerp? Bij overbelasting blijkt dat:

- (inter)lokaal gebruik van (inter)nationale wegen problematisch is
- gezamenlijk gebruik door recreatief en zakelijk personenverkeer, en personen- en goederenverkeer zich slecht met elkaar verdragen
- juist in de spitsuren het openbaar vervoer problemen heeft de schema's aan te houden.

Onderdeel in het onderzoek naar, en ontwerpen van een morfologie van de snelweg(soorten) zou het benutten van de ecologische mogelijkheden moeten zijn om de bijzondere condities ervan in voorwaardelijke zin te versterken.

Naast de morfologie van de snelweg lijkt het van groot belang Nederland als een stad te zien en niet als een platteland waardoor wegen steden met elkaar verbinden.

TRAAGHEID: opheffen van hiërarchie van wegen op basis van snelheid en vervangen door 'gelijkvloerse' kruisingen van 'zelfstandige' netwerken.

(Snel)wegen als ecologische conditie

VARIATIE IS VITALITEIT

WATERWEGEN

De ontwikkeling van het containervervoer is sneller ontwikkeld voor vervoer over de weg dan per boot. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van kleine zelflossende containerschepen geven aanleiding om de waterwegen aan een renovatie te onderwerpen en uit te breiden. Een doorbraak zou zijn aansluiting op de Duitse waterwegen vanaf het Twentekanaal.

TRAAGHEID: 'rimpels' in het land waar grondstoffen (de suspensie) tot materieel of immaterieel product verwerkt worden (neerslag).

VERMINDERING VAN TRANSPORTVOLUME / VERGROTING VAN WERKGELEGENHEID.

CONCLUSIE

Snelheid leidt tot stilstand, traagheid tot verandering.

